

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 25PPOm/1/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6422202865
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Antal
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2022:6422202865.1

Uznesenie

Okresný súd Žiar nad Hronom vo veci starostlivosti súdu o mal. C. J., G.. XX.XX.XXXX, E. K. K. XXXX/XX, K. Š., dieťa rodičov - matky: M. J., G.. XX.XX.XXXX, E. K. K. XXXX/XX, XXX XX K. Š., a otca: B. C., G.. XX.XX.XXXX, E. K. G.Ž. XXXX/XX, Š., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

N a r i a ě u j e neodkladné opatrenie, ktorým dočasne z v e r u j e maloletú C. J.Á., G.. XX.XX.XXXX, do náhradnej osobnej starostlivosti M. J., G.. XX.XX.XXXX, E. K. L.. N. X, XXX XX K. Š., ktorá je oprávnená a povinná sa o maloletú starať, zastupovať ju v bežných veciach a spravovať jej majetok, počnúc dňom vykonateľnosti tohto uznesenia.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica (ďalej len „ÚPSVaR“) doručil dňa 10.10.2022 Okresnému súdu Žiar nad Hronom (ďalej len „súd“) návrh na nariadenie neodkladného opatrenia ktorým žiadal, aby súd mal. C. J., G..XX.XX.XXXX, dočasne odňal zo starostlivosti matky M. J., G..XX.XX.XXXX, a dočasne odovzdáva do starostlivosti M. J., G.. XX.XX.XXXX, K. L.. N. X, XXX XX K. Š., počnúc dňom vykonateľnosti tohto uznesenia.

2. ÚPSVaR svoj návrh odôvodnil nasledovne:

Uznesením Okresného súdu v Žiari nad Hronom sp. zn. 5P/33/2021 - 224 zo dňa 23.03.2022, s dátumom nadobudnutia právoplatnosti 21.04.2022 súd konanie o návrhu navrhovateľky M. J., G..XX.XX.XXXX na zverenie mal. C. J., G..XX.XX.XXXX do jej náhradnej starostlivosti zastavil.

Súd uložil matke mal. dieťaťa M. J., G..XX.XX.XXXX povinnosť zúčastňovať sa konzultácií na referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, soc. vecí a rodiny Banská Štiavnica a to jej osobne, ako aj spolu s mal. C. v termínoch, ktoré budú určené referátom poradensko-psychologických služieb Úradu práce, soc. vecí a rodiny v Banskej Štiavnici, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Súd nad starostlivosťou matky M. J., G..XX.XX.XXXX o mal. C. J.Ú., G..XX.XX.XXXX nariadil dohľad, ktorý vykonáva Úrad práce, soc. vecí a rodiny Banská Štiavnica, ktorý bude súdu jeden krát mesačne od právoplatnosti rozhodnutia vždy k poslednému dňu v mesiaci predkladať písomné správy o výchovnom opatrení.

Matka zo začiatku výchovného opatrenia dohľad s úradom spolupracovala, dňa 29.04.2022 podpísala súhlas na zahájenie spolupráce s akreditovaným subjektom O. Z Úsmev ako dar, ako sa aj zúčastňovala sedení na referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, soc. vecí a rodiny Banská Štiavnica a to osobne, ako aj spolu s mal. C.. Stretnutia či už s akreditovaným subjektom alebo na referáte PPS matka často z rôznych dôvodov rušila, no väčšinou vopred s ospravedlnením.

Dňa 13.09.2022 úrad kontaktovala K.. Q. I. s O.Z. Úsmev ako dar, ktorá pravidelne vstupuje do rodiny a uviedla, že matka s nimi prestala spolupracovať. Nereaguje na hovory, SMS. O.Z. sa snažilo dostať do domácnosti neúspešne, matka dvere neotvorila. Matka na ich nijako nereagovala. O.Z. malo s matkou vopred dohodnuté stretnutie na deň 31.08.2022 o 12:00 hod., ktoré p. J. odignorovala. Na základe týchto

skutočností úrad 13.09.2022 osobne navštívil domácnosť matky, nakoľko matka nereagovala ani na tel. hovory zo strany úradu, a osobne doručil p. J. písomné predvolanie na deň 14.09.2022 o 08:30 hod, na prípadovú konferenciu. Prípadovej konferencii sa dňa 14.09.2022 zúčastnila p. J. M. a pracovníci akreditovaného subjektu. P. J. bolo potrebné opäť vysvetliť povinnosti, ktoré vyplývajú z Uznesenia Okresného súdu v Žiari nad Hronom sp. zn. 5P/33/2021 - 224 zo dňa 23.03.2022, a čo znamená výchovné opatrenie dohľad. P. J. druhý krát písomne súhlasila naďalej spolupracovať s akreditovaným subjektom Úsmev ako dar. Aby sa akreditovaný subjekt vyhol do budúcnosti problémom so zastihnutím matky, úrad určil pevný termín spolupráce - každý štvrtok o 15:00 hod aj za prítomnosti mal. C., a zároveň určil akreditovanému subjektu povinnosť neohlásených návštev v domácnosti matky v intervale 1 - 2 krát mesačne. Celému stretnutiu na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny v B. Štiavnicí a to prečo bolo zvolané, predchádzali sms-ky zo strany pani J. pracovníkom akreditovaného subjektu CDR Úsmev ako dar, konkrétne pani M.. K. a K.. I., v ktorých nie len odmietala spoluprácu, ale boli vyjadrenia aj o maloletej C., že pani J. pre ňu chce nápravny ústav, nakoľko podľa jej vyjadrenia nevie zvládnuť jej správanie. Rovnako v sms-kách boli vyjadrenia, ako ju akreditovaný subjekt obťažuje a prenasleduje. Ani jedno z nasledujúcich stretnutí neprebehlo v klude. P. J. pod rôznymi zámienkami vytvárala konflikty a hrotila situácie. Aj mal. C. sa jej situácie snažila vysvetliť, vždy to bolo neúspešne.

Dňa 07.10.2022 o 17:00 hod. bol úrad kontaktovaný zo strany OOPZ Banská Štiavnica, v rámci režimu dosažiteľnosti. Dôvodom bolo nahlásenie matky mal. C., že jej bolo unesené dieťa. Následne úrad v tejto veci intervenoval. Účastníci riešenia situácie mal. dieťaťa boli aj zástupcovia Úsmev ako dar. Záznam z priebehu z danej udalosti prikladáme v prílohe.

Dňa 10.10.2022 sa na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, oddelenie sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately dostavila mal. C. a uviedla nasledovné: Po piatkovom incidente bola celý víkend u tety M.. U tety M. bol celý víkend klud, mama ju cez víkend kontaktovala a povedala jej, že sa poradila s odborníkom a umiestni ju do reedukačného centra. Zároveň uviedla, že telefonovala s matkou cez telefón tety M. a matka sa vyjadrila, že ona nie je v B. Štiavnicí a na úrad nepríde. S úradom spolupracovať nebude. Maloletá uviedla, že nemá cca týždeň kľúče od bytu, problém je v tom že si nemá ako z bytu matky zobrať školské pomôcky. Cez víkend teta M. stretla mamu. Tá sa tete M. vyjadrila, že maloletú musí niekde dať, umiestniť. Mal. C. sa jasne vyjadrila, že nechce bývať so svojou mamou, a to z dôvodu, že sa pri nej necíti v bezpečí a má z nej strach. Chce bývať u svojej tety M.. Po rozhovore s tetou M. podľa slov mal. C. aj teta s týmto riešením súhlasila.

Úrad následne kontaktoval p. M. J., ktorá potvrdila, že maloletá C. je v jej domácnosti, aj tam naďalej môže zostať. Vyjadrila sa, že na tento čas poskytne starostlivosť maloletej C..

Po posúdení situácie maloletej úrad vyhodnotil mieru ohrozenia ako vysokú. Úrad vníma výraznú zmenu správania u matky maloletej. Odmietanie spolupráce s úradom. Popieranie, že spolupracuje so subjektom Úsmev ako dar. Aj napriek skutočnosti, že do rodiny vstupujú stále tie isté osoby, je potrebné, aby sa jej legitimovali. Obviňovanie, že na dohodách boli sfaľované jej podpisy.

Maloletá je v domácnosti matky vystavená nevyspytateľnému správaniu zo strany matky. Dieťa upozorňuje, že útoky zo strany matky prichádzajú neočakávateľne. Neustále čelí psychickému tlaku zo strany matky. V súčasnosti sa bojí kontaktu s matkou, bojí sa ísť si aj pre osobné veci. Zároveň jej matka približne pred týždňom zobrala kľúče od bytu, čiže do bytu sa bez prítomnosti matky nedostane. Rovnako ani z bytu sa nemá možnosť dostať, pokiaľ ju tam matka zamkne. Maloletá má informáciu od matky, že z Banskej Štiavnice odišla.

Keďže dieťa sa ešte v piatok pobalilo ku kamarátke, má k dispozícii tieto veci. Zároveň jej nejaké veci boli zakúpiť zástupkyne subjektu Úsmev ako dar. Maloletá uviedla, že školské veci má v škole. Úrad odkomunikoval so školou možnosť obedov aj bez čipu, ktorým si obedy vyberajú.

Vzhľadom na skutočnosť, že maloletá prezentuje strach zo zákonného zástupcu, zároveň zákonný zástupca maloletého dieťaťa uviedol, že odišiel z Banskej Štiavnice, úrad má za to, že maloleté dieťa sa ocitlo v situácii, kedy potrebuje neodkladnú ochranu zo strany štátu.

Vzhľadom na uvedené ÚPSVaR navrhol, aby súd vydal vo vzťahu k maloletému dieťaťu uznesenie o neodkladnom opatrení podľa § 365 CMP:

3. ÚPSVaR zároveň s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia doručil súdu úradný záznam ÚPSVaR.

4. Podľa § 365 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), ak sa ocitne maloletý bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd neodkladným opatrením nariadi, aby bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí.

5. Podľa § 365 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 24 hodín od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

6. Podľa § 365 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

7. Podľa § 365 ods. 4 CMP, v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia netreba ustanovovať maloletému procesného opatrovníka.

8. Podľa § 365 ods. 5 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia sa doručuje účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

9. Účelom neodkladného opatrenia je ochrana ohrozeného záujmu maloletého dieťaťa. V konaniach vo veci starostlivosti súdu o maloletých sa kladie prísny dôraz na ochranu záujmov dieťaťa. Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú a najvyšším princípom výkonu rodičovských práv a povinností. Záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Všetky súdne a správne rozhodnutia týkajúce sa detí majú demonštrovať, že najlepší záujem dieťaťa je ich prvoradým hľadiskom. Článok 3 odsek 1 Dohovoru o právach dieťaťa zaručuje dieťaťu právo na posúdenie jeho najlepších záujmov a ich prvoradé zohľadnenie pri akýchkoľvek krokoch alebo rozhodnutiach, ktoré sa ho týkajú.

10. V mimosporových konaniach možno neodkladné opatrenie nariadiť aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem, za ktorý vo veciach osobnej starostlivosti o maloleté dieťa možno považovať záujem maloletého dieťaťa.

11. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia, resp. pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, sa dokazovanie nevykonáva. Dokazovanie má v tomto prípade charakter tzv. osvedčovania, keď skutočnosti uvedené v návrhu alebo, ktoré sú súdu zrejmé, keď nariaďuje neodkladné opatrenie, spĺňajú atribúty vysokej miery pravdepodobnosti. Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť aj bez výsluchu účastníkov, bez ich vyjadrení, ako aj bez nariadenia pojednávania. Ustanovenie § 325 ods. 1 CSP vymedzuje, že neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Na prípad úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu je potrebné aplikovať predpoklad nariadenia neodkladného opatrenia spočívajúci v potrebe bezodkladne upraviť pomery. Pomery, ktoré majú byť neodkladným opatrením upravené, musia mať vždy povahu právnych vzťahov. Regulácia faktických pomerov je z povahy veci vylúčená. Právne pomery a ich relevanciu posudzuje súd vždy v čase vydania rozhodnutia. Potreba ich úpravy musí byť bezodkladná, čo zahŕňa aj prvok naliehavosti a nevyhnutnosti. Samotný atribút bezodkladnosti však bez ďalšieho neznamena, že ide o akútny a jednorazový stav. Potreba upraviť pomery môže byť bezodkladná a pretrvávať aj po určité dlhšie časové obdobie. Reálne vyhodnotenie potreby bezodkladne upraviť pomery je otázkou voľnej úvahy súdu. Neodkladné opatrenie bude spravidla opodstatnené, ak dochádza k porušovaniu alebo ohrozovaniu práv a oprávnených záujmov účastníka konania.

12. Na základe skutočností uvedených v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, súd považoval za dostatočne osvedčené, že zdravie, výživa a priaznivý vývin maloletej C. je vážne ohrozený a narušený, pretože nemá zabezpečenú adekvátnu osobnú starostlivosť zo strany jej matky, ktorej bola zverená do osobnej starostlivosti rozsudkom č. k. 8P/112/2008 zo dňa 12.06.2008. Matka odmieta spolupracovať s ÚPSVaR a popiera, že spolupracuje so subjektom Úsmev ako dar. Maloletá je v domácnosti matky vystavená nevyspytateľnému správaniu zo strany matky. Mal. C. uvádza, že útoky zo strany matky prichádzajú neočakávane. Neustále čelí psychickému tlaku zo strany matky. V súčasnosti sa bojí kontaktu s matkou, bojí sa ísť si aj pre osobné veci. Zároveň jej matka približne pred týždňom zobrala kľúče od bytu, čiže do bytu sa bez prítomnosti matky nedostane. Rovnako ani z bytu sa nemá možnosť dostať, pokiaľ ju tam matka zamkne. Mal. C. sa jasne vyjadrila, že nechce bývať so svojou mamou, a to z dôvodu, že sa pri nej necíti v bezpečí a má z nej strach. Chce bývať u svojej tety M., ktorá prejavila záujem zobrať si mal. C. do svojej starostlivosti.

13. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že v danom prípade existujú dôvody, ktoré vyžadujú neodkladnú dočasnú úpravu pomerov maloletej C.. Z návrhu je zrejmé, že matka v súčasnosti neposkytuje maloletej dostatočnú starostlivosť v súlade s § 28 ods. 1 písm. a) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoR“). Zároveň maloleté prejavuje strach z nevyspytateľného správania matky. Psychický i fyzický vývoj maloletej v aktuálnej situácii môže byť tak závažne ohrozený, že súd považuje podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia za splnené, a preto z týchto dôvodov súd návrhu vyhovel a dočasne zveril mal. C. do starostlivosti M. J., G.. XX.XX.XXXX, E. K. L.. N. X, XXX XX K. Š., počnúc dňom vykonateľnosti tohto uznesenia, ktorá je oprávnená a povinná sa o maloletú starať, zastupovať ju v bežných veciach a spravovať jej majetok.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Banskej Bystrici, a to v troch vyhotoveniach.

V odvolaní je potrebné uviesť, ktorému súdu je určené, spisovú značku súdneho konania, kto ho podal, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané, pričom rozsah v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie. Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené (§ 365 ods. 3 CMP).

Súd poučuje účastníkov konania, že majú možnosť podať návrh na začatie konania vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.